

П Р А В О С Л А В Љ Е

С В Е Т А Т Р И Ј Е Р А Р Х А

Овај празник се слави као Сабор тројице светитеља, а то су: Св. Василије Велики, Св. Григорије Богослов и Св. Јован Златоусти. Сва тројица су били црквени великодостојници, отуда назив јерарси. Св. Василије и св. Григорије су били вршњаци и заједно су се школовали, а Св. Јован Златоусти је био од њих млађи 25 година.

У двомиленијумској историји Цркве, по Божјем промислу се увек, када предстоје тешки дани, појављују изузетно мудри, бого-надахнути људи, који својим делима, тумачењима, и учењем, остављају неизбрисив траг, као путоказ и светло за будућа поколења. Таква су била Света три јерарха. Свети Василије Велики је био владика Тесарије Кападокијске, а Свети Григорије Богослов и Св. Јован Златоусти васељенски патријарси

Св. Василије Велики, родио се 329. године и био је стуб истините вере, диван владика назван "пчелом цркве Христове". Написао је много апологетских, богословских и канонских дела, као и службу која је названа по његовом имену: Литургија Св. Василија Великог, а служи се 10 пута у години. Св. Василије Велики се упокојио 379. године.

Св. Григорије Богослов је био вршњак Св. Василија, рођен је исте 329. године. св. Василијем се упознао за време школовања у Атини. То пријатељство је трајало читавог живота. Кад је завршио школовање и вратио се кући, Григорије је ступио у свештено-монашки чин, па је у пустим пределима око Црног мора живео подвижничи проучавајући и тумачећи Свето писмо, заједно са Св. Василијем Великим. После извесног времена Григорије је постављен за епископа, а касније је постао васељенски патријарх. Упокојио се у Господу 390. године.

Свети Јован Златоусти рођен је 354. године. Учио је филозофију, али у току студија је увидео да је то празно учење, а кад се сусрео са вером Христовом схватио је да је то једина и потпуна истина, којој је посветио сав свој живот. После смрти родитеља се замонашио. Кад је написао књигу "О свештенству",

Празници у фебруару:

- 12. фебруар - Света Три Јерарха
- 14. фебруар - Свети мученик Трифун (предпразништво Сретења)
- 15. фебруар - Сретење Господње
- 23. фебруар - Свети свептеномученик Харалампије
- 25. фебруар - Задушнице
- 26. фебруар - Свети Симеон Мироточиви (Масне покладе)

јавили су му се Св. апостоли Јован и Петар који су му прорекли велику службу, али и велико страдање. Због силне мудрости, подвижништва и невероватног беседништва, био је изабран за васељенског патријарха. Шест година је управљао црквом са изванредном ревношћу. Али као што му је било проречено, био је прогањан и два пута протеран у изгнанство. Написао је много дела, као и литургију, која се зове Литургија Св. Јована Златоустог. Преселио се у рајско насеље на Крстовдан 407. године у Јерменији.

После смрти ових светитеља, настале су страшне свађе и расправе око тога ко је од њих највећи и народ је почео да се дели на - василијевце, григоријанце и јовановце. Ко зна како би се ове расправе завршиле да се нису епископу града Евхаита, Јовану, јавила у сну сва три светитеља. Најпре појединачно, а потом и сва тројица заједно. Они су му тада рекли: "Ми смо једно у Бога, као што видиш, и нема ништа у нама противречно... нити има међу нама нити првог нити другог." Још су посаветовали епископа Јована да би било добро да им он напише једну заједничку службу, и одреди дан

празника када ће их заједно прослављати.

Пошто се спомен сваког од њих слави, по јулијанском календару, у јануару месецу, (св. Василије Велики 1. јануара; св. Григорије Богослов 25. јануара, а Св. Јован Златоусти 27. јануара, одређено је да празник, односно њихов Сабор, буде прослављан 30. јануара по јулијанском, односно 12. фебруара, по грегоријанском календару. Ова тројица дивних светитеља Христових беху послати људима ради њиховог спасења.

Празник Света Три Јерарха се у Грчкој слави не само као црквени, него и као највећи национални и школски празник.

С Р Е Т Е Њ Е

Празник Сретења Господњег се слави у спомен на дан кад је Богородица, Четрдесети дан по рођењу Христовом, однела свог Божанског сина у јерусалимски храм, да га посвети Богу, а себе очисти. У Храму ју је, Богом надахнути првосвештеник Захарија, одвео на место где стоје девојке, што је изазвало негодовање међу фарисејима. У храму је био и старац Симеон, коме је било проречено да неће умрети све док не види Спаситеља. Угледавши детенце на рукама Богородичиним, старац Симеон је у њему препознао Месију. Узео га је у руке и сузних очију рекао: "Сад отпушташ у миру слугу својега, Господе, по ријечи својој; Јер видјеше очи моје Спасење твоје." (Лк 2, 29,30.)

Ту је била и Ана, која је од младости служила Богу постом и молитвама, која је, као и старац Симеон, препознала Месију. Она је молитвом прославила Бога, а потом је свима у храму објавила да је то Спаситељ кога су тако дуго чекали и чији су долазак пророци вековима најављивали. Фарисеји су већ били љути на првосвештеника Захарију, због одвођења Дјеве Марије на место за девојке, а кад су чули речи Старца Симеона и

Ане, одмах су отишли цару Ироду и све му испричали. Ирод је тражио тог Спаситеља, још од кад су му три мудраца са Истока рекла да следе звезду која ће их одвести до Цара Славе, који треба да се роди у околини Јерусалима. Хтео је он одмах да погуби Богомладенца, али су му мудраци измакли. Сада му се указала прилика, кад се његов непријатељ, који је имао само четрдесет дана, налази у храму, па је одмах послао војнике да га убију. У међувремену, божанска породица, Праведни Јосиф, Богородица Марија и малени Исус су били већ измакли и упутили се у Мисир, јер су анђели Праведног Јосифа обавестили о опасности која се надвила над њих.

Празник Сретења се слави од првих векова хришћанства, а посебно свечано од 544. године, у време

цара Јустинијана. "Те године је у Цариграду владао помор, а Антиохију су разарали земљотреси. На Сретење су одржана велика народно-свечана молепствија и помор и земљотреси су престали." Српска Православна Црква слави овај празник 2. фебруара по црквеном, а 15 фебруара по грегоријанском календару.

Поред верског значаја овај дан има итекао велики национални значај јер је на Сретење Господње 1804. године подигнут Први Српски устанак и установљен Дан уставности са Сретењским уставом из 1835. године.

Република Србија слави овај празник као Дан државности.

Рубрику припрема и уређује:

Селимир Вагић